

مطلع عشق

پیامبر گرامی اسلام (ص) فرموده اند:

خانه ای که کودک در آن نباشد، برکت در آن نیست.

(کنز العمال: ج ۱۶ ص ۲۷۴)

گفت و گوی چار دیواری با دکتر فرشته روح افزا، معاون شورای فرهنگی - اجتماعی زنان

فرزندآوری چگونه طلاق را کاهش می دهد؟

این همه سال و به روایت نمودار دوباره تایید شده است. آمارهای تازه نشان از ارتباط میان تعداد فرزندان و طلاق دارد؛ چیزی که شاید بسیاری با آن موافق نباشند. در این میان دکتر فرشته روح افزا پژوهشگر حوزه زنان و خانواده معتقد است که چنین نموداری درست است اما باید آن را به صورت جامع و کامل مورد بررسی قرار دارد. گفت و گوی چار دیواری را با معاون شورای فرهنگی - اجتماعی زنان می خوانید.

● **آمار ی به تازگی منتشر شده که نشان از ارتباط تعداد فرزندان با طلاق دارد. شما این مساله را چطور ارزیابی می کنید؟ به نظر شما چنین آماری درست است؟**

مسلم است که تعداد فرزندان با آمار طلاق ارتباط دارد. خیلی روشن است که این ارتباط وجود دارد. وقتی تعداد بچه ها بیشتر است، پدر و مادر حساسیت شان روی قربانیان طلاق بیشتر می شود. اما اگر بخواهیم این را به عنوان وسیله ای برای کاهش طلاق قرار دهیم و بگوییم تعداد فرزندان را بیشتر کنیم که طلاق نگیریم، کار غلطی است.

تعداد فرزندان بیشتر طلاق را کاهش می دهد، اما اگر عکس آن را بگوییم؛ یعنی بگوییم که فرزندان تان را بیشتر کنید که طلاق نگیرید، درست نیست و با آن مخالف هستم. یعنی بچه ها را فدا کنیم تا میزان مناقشات مادر خانواده کم شود. اتفاقا خانواده هایی که خیلی مناقشه داشته و مسائل اساسی در حوزه طلاق دارند، نمی توانند از چنین چیزی تاثیر بگیرند. در خانواده هایی که مشکلات جدی ندارند و قدری از شکم سیری طلاق می گیرند شاید موثر باشد. این مساله کار کارشناسی شده است و باید ابعاد مختلف آن مورد بحث قرار گیرد. روشن است وقتی کسی چهار بچه دارد دیگر وقت نمی کند که به برخی مسائل ابتدایی بپردازد. مسائل اینچنینی به حاشیه می رود و تربیت و نشاطی که بچه ها به خانواده می آورند مورد توجه قرار گرفته و مسائل دیگر اصلا مورد توجه قرار نمی گیرد. در حقیقت سرگرم مسائل جدی تری می شوند. چون مساله تربیت انسان است. اما وقتی یک بچه باشد هر کدام مشغول کار خود هستند. آن یک فرزند هم در مهد کودک یا جای دیگر است و والدین سراغ کارهای خود می روند.

برای همین این عبارت دو برداشت می تواند داشته باشد؛ آن برداشتی که ما فرزندان مان را زیاد کنیم تا طلاق نگیریم، در حقیقت قربانی بطلیم، اشتباه است. اما برداشت دیگری که تعداد بچه ها وقتی بیشتر باشند به مسائل دیگر می پردازیم، بحث درستی است. البته پیشنهاد من به خانواده ها این است که به این بحث های مشاوره ای

که می گویند تا پنج سال بچه دار نشوید و...، چندان توجه نکنند. فرصت را از دست ندهند. کتابی با عنوان «غریزه مادری» در ایران ترجمه شده. در این کتاب عنوان می شود که مادر شدن قبل از این که بخواهد به فرزند ثمر برساند، به مادر سود می رساند و او را متعالی می کند. اگر به فواید فرزندآوری توجه کنیم، خودمان تلاش می کنیم نسل پاک و خوب و فرهیخته تربیت کنیم.

اما زیر ساخت ها کجا مشکل دارد که در برخی موارد آنطور که باید هوای خانواده ها با تعداد فرزند بالا را نداریم؟ مثلا خانواده های دارای چندقلو که همین حالا هم خدا را برای خانواده چندین نفره شان شکر می کنند اما مادر خانواده افسردگی گرفته ...

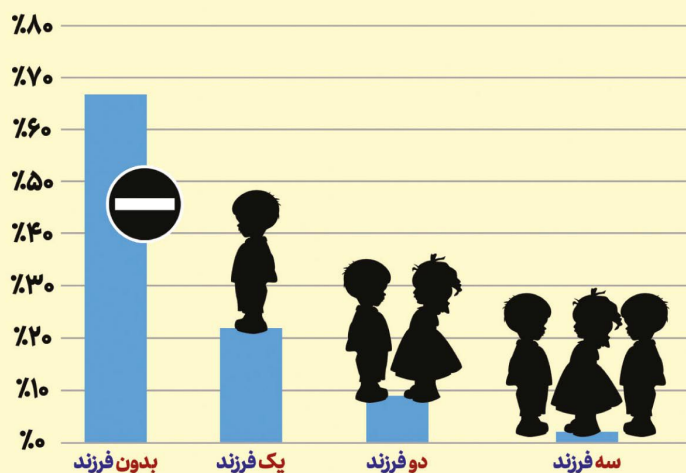
دستگاه های مسؤول که امکانات دارند نباید کم بگذارند. این مساله باید توسط مجلس هم مورد سوال قرار گیرد که چرا امکانات درست در اختیار این خانواده قرار نگرفته. ولی مساله افسردگی بعد از زایمان برای هر مادری پیش می آید و مقطعی است. در حقیقت به دلیل به هم ریختگی هورمون هاست. چون مادر در این مدت آماده شیردهی و ارتباط با فرزند می شود. اگر پنج قلو باشد این مساله ضربدر پنج می شود. چندقلویی جزواستثناء هاست. به خصوص پنج فرزند. ممکن است در عرض چند سال اتفاق بیفتد. دستگاه های مسؤول که امکانات دارند مثل معاونت امور خانواده و زنان جزو وظایفش است که به این مساله بپردازد.

اما این موارد شاید چند سال یکبار اتفاق بیفتد و این که این مساله را به مسائل عادی مردم تعمیم دهیم نمی تواند منطقی باشد. ضمن این که باید به آنها رسیدگی شود. دستگاه های مسؤول باید در این زمینه پاسخگو بوده و نظارت کافی داشته باشند. حتی در مورد کودکانی که بی دلیل سقط می شوند و به اشتباه به مادران گفته می شود که قلب بچه تشکیل نشده و می توانید سقط کنید. وزارت بهداشت هم در این زمینه مسؤول است تا مداخله و پیگیری کند تا این امکانات در اختیار چنین خانواده هایی قرار گیرد. نمایندگان خانم دنبال مسائلی هستند که مساله و دغدغه اصلی نیست.

● **پس شما معتقدید نموداری که اخیرا منتشر شده و ارتباط تعداد فرزندان با طلاق را نشان می دهد، درست است؟**

نمودار درست است. از نظر روان شناسی هم معقول است که چنین تحلیلی از مساله شود. چون مادری که سه یا چهار فرزند دارد خیلی درگیر تر از کسی است که چنین دغدغه هایی را ندارد. شاید کسی که چنین دغدغه ای ندارد زندگی خود را راحت تر به چالش می کشد.

نمودار نسبت واقعه طلاق بر حسب تعداد فرزندان در سال ۱۳۹۵

قدیم ترها؛ قبل از آن که تبلیغات «تنظیم خانواده» شعار روی در و دیوار شهر ها شود، «فرزند بیشتر، زندگی بهتر» یک امر پذیرفته شده بود. اما انگار این مساله بعد از

یکتا فرهانی